

Akut synnedsättning/synpåverkan (utan ögonvärk eller ögonrodnad)

Anamnes	Status	Diagnos	Vem som ser pat först/Hänvisning	Brådskegrad
Plötsligt nedsatt syn utan värk i öga eller partiell förlust av synfältet.	Nedsatt visus.	Stroke/ Retinal arteriell Ocklusion/ Artäremboli	Oberoende vem som ser pat först tas tel kontakt med strokejour (Sundsvall)/medicinjour (Övik, Sollefteå). I Sundsvall kan tel kontakt med strokejour resultera i direktinläggning på strokeenhet. I Sollefteå och Övik omhändertas pat via akutmottagning.	Omgående
Övergående synnedsättning (minuter) utan allmän sjukdomskänsla eller huvudvärk.	Inga avvikelser i ögonstatus.	TIA - amaurosis fugax	1177/DSK/PVL => Medicinakut.	Omgående till Skyndsamt
Vid seende med båda ögon (binokulärt) ser pat dubbelt i vissa blickriktningar.	Störd motilitet/skelning särskilt vid perifer blickriktning.	Ögonmuskelpares, ev. med cirkulatorisk orsak	1177/DSK/PVL => Medicinakut för primär bedömning i syfte att utesluta stroke.	Omgående till Skyndsamt
Oftast äldre patient med diffus sjukdomskänsla, smärta över tinningen, tuggsmärta.	Synfältsbortfall, ev. nedsättning visus. Ofta hög SR/CRP.	Jättecellsarterit (tidigare temporalisarterit)	PVL => medicinakut. Vid typisk anamnes ge omedelbart peroralt kortison i hög dos (Prednisolon 1 mg/kg kroppsvikt alt. T Betapred 20 tabletter, remittera sedan omgående till medicinakut.	Omgående
				Fortsättning, se nästa sida

Skugga/gardin/bubbla som skymmer en del/hela synfältet, ej övergående. Föregås av blixtar/grumlingar.	Synfältsbortfall med gardinfenomen eller fast skugga i synfältet.	Näthinneavlossning (Amotio)	1177/DSK/PVL => Akut telefonkontakt med ögonläkare.	Skyndsamt
Episoder av övergående dimsyn på ena ögat (utan värk eller rodnad). Dimsynen kommer och försvinner efter 1-2 timmar.	Ögontryck förhöjt, ofta kring 40 mm Hg	Trångvinkelglaukom (attacker utan värk eller rodnad)	PVL => Telefonkontakt ögon för diagnos och uppföljning.	Skyndsamt
Varierande grad av synnedsättning, kan komma smygande (ej lika plötsligt som arteriell ocklusion).	Varierande grad av synnedsättning Vid oftalmoskopi ses blödning i retina.	Retinal ventrombos	PVL => Telefonkontakt ögon för diagnos och uppföljning.	Närmaste dygnet
Nyttillkomna grumlingar, ev. blixtar.	Ev. syns grumlingar eller blödning i glaskroppen.	Glaskroppsavlossning, glaskroppsbldning, ev. näthinneruptur	Ögonmottagning dagtid.	Vardag närmaste tiden
Pat upptäcker att hen ser dubbelt vid seende med bara ett öga (monokulärt).	Skuggbild vid synprovning.	Katarakt/brytningsfel	1177/DSK => optiker eller vid osäkerhet PVL.	Vardag närmaste tiden
Övergående (10-30 min), flimrande sicksack-mönster som rör sig i synfältet + ev. huvudvärk och illamående efteråt.		Migrän	1177/DSK/PVL Vid typisk anamnes ge lugnande besked, enkla råd och rekommendera läkarkontakt vid tillfälle.	Avvakta